

SCHORSING EN VERWIJDERING

Vastgesteld SchoolleidersMT / bestuurder: 7 juni 2022
Advies (P)GMR: 21 juni 2022
Auteur: G. van Rossum
Cyclus bijstelling document: vierjaarlijks

Algemeen

Met de invoering van de wet Passend Onderwijs per augustus 2014 hebben scholen zorgplicht gekregen. Dat betekent dat schoolbesturen verantwoordelijk zijn voor het bieden van een passende plek voor alle leerlingen in de regio.

Deze nieuwe wet heeft geleid tot aanpassing van de maatregelen ten aanzien van schorsing en verwijdering. OPO Borger-Odoorn heeft in 2018 een protocol vastgesteld. Nu vier jaar later is dit protocol geactualiseerd, mede omdat nu ook het toelatingsbeleid is vastgesteld en deze protocollen in lijn zijn gebracht met elkaar.

Het protocol schorsing en verwijdering treedt in werking als de school niet (langer) kan voldoen aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling of als er sprake is van ernstig ongewenst gedrag door een leerling en/of ouder¹. Er zijn drie vormen van te nemen maatregelen: **Time-out, schorsing en verwijdering**

Time-out

Een time-out is een verwijdering van het kind uit de eigen groep voor maximaal twee dagen. De toegang tot het onderwijs kan niet ontzegd worden.

De time-out is geen officieel instrument, maar kan bruikbaar zijn bij onveilige situaties of bij het herstellen van de rust binnen de school. Het is een ordemaatregel in het belang van de school. De time-out maatregel kan alleen worden toegepast na goedkeuring door de schoolleider van de school.

Procedure

- De ouders worden onmiddellijk van het incident en de time-out op de hoogte gebracht (tenzij redelijke gronden zich daartegen verzetten).
- Van het incident wordt verslag gedaan in het dossier van de leerling.
- De time-out maatregel kan eenmaal worden verlengd met één dag. Bij langere verlenging van de time-out spreken we over schorsing.
- De ouders worden op school uitgenodigd voor een gesprek. Hierbij is de groepsleerkracht en de schoolleider aanwezig.
- Van het gesprek met de ouders wordt een verslag gemaakt. Dit verslag wordt door de ouders voor gezien getekend en in het leerlingendossier opgeslagen.

Schorsing

Schorsing houdt in dat een kind tijdelijk geen toegang heeft tot de school. Een schorsing duurt maximaal vijf dagen. Het kind dient na afloop van de schorsing in beginsel weer toegelaten te worden op de school. Een nieuwe of verlengde schorsing vereist een apart gemotiveerd besluit van het bevoegd gezag.

Het besluit tot schorsing wordt genomen door het bevoegd gezag, in overleg met de schoolleider. Schorsing vindt plaats wanneer er sprake is van een zeer ernstig incident wat leidt tot een dusdanige verstoring van de orde of rust op een school. Ook in het geval dat een kind meerdere keren is gewaarschuwd voor hetzelfde feit en zich opnieuw niet aan de afspraken houdt, kan schorsing van het kind plaatsvinden.

De wettelijke regeling voor het openbaar onderwijs is hierbij van toepassing. Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

- Het bevoegd gezag wordt voorafgaand aan de schorsing in kennis gesteld van deze maatregel en om goedkeuring gevraagd.

¹ Daar waar ouder staat, wordt in voorkomend geval ook ouders, voogd of verzorger(s) bedoeld.

- Gedurende de schorsing wordt de leerling de toegang tot de school ontzegd. Voor zover mogelijk worden er maatregelen getroffen waardoor de voortgang van het leerproces van de leerling gewaarborgd kan worden.
- Schorsing mag niet betekenen dat het doen van toetsen wordt belemmerd. Dit vraagt passende maatregelen, bijvoorbeeld het wel toelaten tot de school voor het doen van deze toets. Gedurende de schorsing wordt het kind voorzien van huiswerk.
- De ouders worden in eerste instantie telefonisch op de hoogte gebracht van de (voorlopige) schorsing door de schoolleider. Het kind wordt niet naar huis gestuurd zonder toestemming van de ouders;
- De schorsing bedraagt maximaal één week. Ouders worden schriftelijk geïnformeerd over het besluit tot schorsing en de tijdsduur. Vanaf dag twee zal de inspectie worden geïnformeerd. De schorsing is aan een maximum termijn gebonden; zij mag geen verkapte verwijdering worden.
- De betrokken ouders worden door de schoolleider schriftelijk uitgenodigd voor een gesprek betreffende de maatregel. Bij dit gesprek zijn minimaal twee personen vanuit de school aanwezig. Hierbij dienen nadrukkelijk oplossingsmogelijkheden te worden verkend, waarbij de mogelijkheden en de onmogelijkheden van de opvang van de leerling op de school aan de orde komen.
- Van de schorsing en het gesprek met de ouders wordt een verslag gemaakt. Dit verslag wordt door de schoolleider en overige gesprekspartners ondertekend en door ouders voor gezien getekend en in het leerlingendossier opgeslagen.
- Het verslag wordt ter kennisgeving verstuurd aan:
 - o Het bevoegd gezag
 - o De ambtenaar leerplichtzaken
 - o De inspectie onderwijs (via het Internet Schooldossier)
- Ouders kunnen binnen zes weken beroep aantekenen bij het bevoegd gezag.
- Het bevoegd gezag beslist uiterlijk binnen 14 dagen op het beroep.

Verwijdering

Aan een procedure tot verwijdering gaat vaak een hele voorgeschiedenis vooraf. In grote lijnen zijn er drie gronden voor verwijdering van een leerlingen:

1. De school kan niet (langer) voldoen aan de **ondersteuningsbehoefte** van de leerling. In dit geval is het van belang vast te stellen of de leerling formeel thuishoort in het regulier basisonderwijs of toelaatbaar is tot het speciaal (basis) onderwijs. Het bestuur van de school is vanuit de zorgplicht verantwoordelijk om samen met de ouders te zoeken naar een passende plek voor deze leerling.

Bij deze toelaatbaarheid is een verklaring van het samenwerkingsverband waartoe de school behoort nodig of een toekenning vanuit een instelling voor cluster 1 of 2. Als die toelaatbaarheidsverklaring/ toekenning aanwezig is, maar de ouders of de speciale basisschool weigeren met de plaatsing in te stemmen, dan kan de basisschool alsnog tot verwijdering overgaan.

2. Verwijdering op basis van **ernstig wangedrag van de leerling**, zoals agressief gedrag of een ernstig conflict. Meestal is hierbij sprake van een ernstige verstoring van de rust en/of de veiligheid op de school waarbij de voortgang van het onderwijs in het gedrang komt. Verder moeten lichtere maatregelen hebben gefaald en moet de leerling (en ouders) zijn gewaarschuwd dat bij de eerstvolgende keer van wangedrag tot verwijdering wordt overgegaan. Vaak zijn voorafgaand diverse gesprekken gevoerd met kind en/of ouders. Dat hoeft niet altijd, een eenmalige zeer ernstig versturende/agressieve gedraging van het kind kan direct leiden tot een verwijderingsprocedure.

3. Ook het **gedrag van ouders** of de relatie tussen de school en ouders kan reden zijn om tot verwijdering over te gaan. Hierbij gaat het om een ernstig verstoorde relatie, waarvan het niet aannemelijk is dat herstel te verwachten is en waarbij de verstandhouding een negatieve invloed heeft op 'het ordelijk functioneren van de school' en/of de veiligheidsbeleving van de leerlingen en/of het personeel.

Indien tot verwijdering wordt besloten, is de wettelijke regeling voor het openbaar onderwijs hierbij van toepassing met de volgende voorwaarden:

- Verwijdering van een leerling van school is een beslissing van het bevoegd gezag.
- Voordat men een beslissing neemt, dient het bevoegd gezag de betrokken leerkracht en de schoolleider te horen. Hiervan wordt een verslag gemaakt wat door de ouders voor gezien wordt getekend.
- Het verslag wordt ter kennisgeving opgestuurd naar
 - o De ambtenaar leerplichtzaken
 - o De inspectie onderwijs (via het Internet Schooldossier)
- Het bevoegd gezag informeert de ouders schriftelijk en met redenen over het voornemen tot verwijdering, ouders worden vervolgens in de gelegenheid gesteld hun zienswijze kenbaar te maken;
- Indien het horen van de ouders niet de zodanige nieuwe gezichtspunten oplevert dat er reden is om op het voornemen tot verwijdering terug te komen, deelt het bevoegd gezag schriftelijk per aangetekende brief het besluit tot verwijdering aan de ouders mee;
- In deze brief wordt ouders gewezen op het bestaan van de mogelijkheid om binnen zes weken bezwaar te maken tegen de verwijdering bij het bevoegd gezag.
- Het bevoegd gezag is verplicht de ouders te horen over het bezwaarschrift.
- Het bevoegd gezag neemt een uiteindelijke beslissing binnen vier weken na ontvangst van het bezwaarschrift.
- Tijdens de bezwaarprocedure kan het bevoegd gezag het kind de toegang tot de school weigeren.
- Als het bevoegd gezag vasthoudt aan de verwijdering van het kind en ouders het hier niet mee eens zijn, kunnen zij de zaak voorleggen aan de bestuursrechter. Ouders kunnen ook terecht bij de Tijdelijke geschillencommissie toelating en verwijdering.
- Indien het bevoegd gezag besluit tot verwijdering dient volgens de zorgplicht samen met ouders een passende voorziening voor het kind gevonden te worden.

Procesevaluatie

Na het doorlopen van een procedure time out, schorsing en/of verwijdering is het wenselijk het proces te evalueren met de betrokken leerkracht. Wat is er gebeurd, welke consequenties heeft dit, maar vooral ook welke acties/maatregelen in de breedte kunnen worden genomen om eventuele herhaling te voorkomen.

Bijlage I - Nazorg na incident

Hoe en door wie aan het "slachtoffer(s)" eerste opvang en praktische ondersteuning wordt verleend. Incidenten vragen om een zorgvuldig afgewogen reactie. Daarbij is het belangrijk dat de ernst van de situatie goed wordt ingeschat.

Vuistregels bij incidenten zijn:

- Reageer professioneel en proportioneel, passend bij de ernst van de situatie.
- Besteed aandacht aan de beleving van het "slachtoffer". Ook al denkt de medewerker dat het om een "geintje" ging, belangrijk is hoe het/de "slachtoffer" het incident heeft beleefd en het vervolg inschat.

Taken en verantwoordelijkheden:

1. Op het moment dat een (ernstig) incident op de school heeft plaatsgevonden, wordt de schoolleider (en bij ernstig incident ook de directeur-bestuurder) onmiddellijk geïnformeerd.
2. Het "slachtoffer" wordt opgevangen door de bij het incident aanwezige medewerker(s).
3. De ouders/verzorgers van het "slachtoffer" worden zo spoedig mogelijk geïnformeerd door de leerkracht van het "slachtoffer(s)".
4. De schoolleider is verantwoordelijk voor het invullen van het meldingsformulier en het registreren van het incident.
5. De BHV-ers zijn verantwoordelijk voor het organiseren van de continuïteit in de school (bijvoorbeeld opvang klas indien leerkracht bij "slachtoffer(s)" blijft).
6. De schoolleider gaat vertrouwelijk om met de informatie die zij krijgt.

Contact

1. Het is de taak van de schoolleider om (via de ouders/verzorgers) contact te houden met het "slachtoffer" en de medewerkers en waar van toepassing de leerlingen, te (blijven) informeren over de situatie.
2. Binnen drie dagen na het incident heeft de schoolleider en de betrokken leerkracht een gesprek met de ouders/verzorgers van het "slachtoffer(s)". Tijdens dit gesprek wordt onder meer bezien of extra hulp gewenst is (evt. inschakelen van het sociale team van de gemeente).
3. Binnen drie weken (of eerder bij ernstige incidenten) vindt een vervolgesprek plaats, waarin de schoolleider onder meer informeert of de opvang naar tevredenheid verloopt.
4. Na ongeveer twee maanden vindt een afsluitend gesprek plaats.

Terugkeer op school

1. De groepsleerkracht heeft de verantwoordelijkheid het slachtoffer(s) bij de terugkeer te begeleiden. Hiervoor worden afspraken met het slachtoffer en ouders/verzorgers gemaakt.
2. Twee weken na terugkeer moet door de schoolleider worden onderzocht of betrokkene zich weer voldoende veilig voelt. Als dit niet zo is, dan worden initiatieven ontwikkeld om tot een oplossing te komen.

Definitie incident

Een incident is een nare gebeurtenis, die bij een "slachtoffer" een gevoel van verslagenheid teweeg kan brengen, vooral als er sprake is van opzettelijk of verwijtbaar gedrag van anderen. Voorbeelden zijn: een vechtpartij al of niet met fysiek letsel, een bedreiging, opzettelijke beschadiging van iemands eigendommen of een woedende persoon die de klas binnenstormt.

Bron: School en Veiligheid